

Narodna lista: —
 leto . . . K 10—
 pol leta . . . 5—
 četrt leta . . . 2 1/2—
 mesečno . . . 1—
 Cenzur Avstrije: —
 leto . . . 15—
 Posredne številke
 — 19 vinarjev. —

STRAŽA

Inocentni ali omenjeni
 se računajo po 12 vti
 od 6 redne polnoletne
 večkratnih omenjenih
 — papir
 „Straža“ izhaja v vsak
 deljaki in petek popoldne
 Redaktori se ne vrčijo.

Uredništvo in upravitelstvo: Maribor
 Brodovška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

V uredništvu se more
 vsak dan od 11.—12. ure dopisovati

Pred bitko na Kosovem polju.

Mi in Bolgari se bližamo Kosovemu polju. — Bolgari zavzeli Prilep in korakajo proti Bitolju. — Boji za Gorico po dvadnevem odmoru se zopet pričeli. — Gorico hudo obstreljujejo. — Novi boji v Besarabiji.

Gospodarske razmere v Bolgariji.

Zelo malo poznamo avstrijski Jugoslovani Bolgare in njih razmere; vzrok je pač ta, da se Bolgari kot trezen, delaven narod niso silili v ospredje, da so vso skrb posvečevali gospodarskemu razvoju v domovini in da niso delali oz. pustili delati iste kričeče reklame za se, kakor—njih sosedje. Da so nam Bolgari bolj simpatični ko drugi izven Avstrije živeči Slovani, je najboljši dokaz, da je visokošolsko dijaštvo imelo ožje stike in prijateljske odnose z bolgarskimi akademiki ko z drugimi, da so se tu in tam sklenila osebna prijateljstva kar se glede razmerja do njihovih sosedov nikakor ne more reči. Dokaz, da so nam Bolgari po njih značaju in razvoju bližji kot drugi balkanski narodi, je doprinesla balkanska vojska, ko je ogromna večina slovenskega naroda navdušeno pozdravljala junaške čine Bolgarov, se radovala nad njihovimi uspehi in obsojala izdajalsko početje Srbov, njih bivših zaveznikov.

Da moremo napredek in moč bolgarskega naroda prav oceniti, moramo poznati njegov gospodarski položaj. Opisati hočemo razmere v l. 1914, neposredno po končanih dveh balkanskih vojskah in pred začetkom vojske s Srbijo, katero vodi Bolgarija v zvezi z Nemčijo in Avstrijo.

Posledice obeh balkanskih vojsk so se že čutile v l. 1914, le počasi se je začela razvijati podjetnost, polagoma se je začel boljšati položaj v vseh gospodarskih strokah.

Državni dohodki so znašali l. 1914 nad 201 milijon frankov, so bili za 60 milijonov večji ko prejšnje leto in bi bili gotovo še večji, da ni svetovna vojska, ki je izbruhnila v drugi polovici leta, neugodno vplivala na celo trgovino, na uvoz in izvoz.

Denarne razmere so bile ugodne, ker se je večinoma plačevalo v gotovini in so trgovci razpolagali z zadostnimi sredstvi, pač pa so se v drugi polovici leta, ko se je omejil izvoz, denarne razmere nekoliko poslabšale; a proti koncu leta, ko se je znatno dvignil izvoz v Nemčijo in Avstrijo, znatno zboljšale. Povprečna obrestna mera za posojila je znašala 5 1/2 do 6 1/2 %, za vloge 4 1/2 - 5 1/2 %, razmerje, katero je z ozirom na težavne razmere na Balkanu dokaj ugodno.

Bolgarija je kmetijska država in stori vse, da se povzdigne njeno kmetijstvo. Posebne agrarne banke podeljujejo kmetom kredit; prej je moral posestnik za 1.000 frankov ponuditi dva poroka, sedaj dobi tak znesek brez porokov, pač pa uživajo vse tirjatve banke isto ugodnost ko tirjatve države (davki), da pridajo pri prodaji posestev kakor davki pred vknjiženimi tirjatvami co pokritja. Da se dobi več pridelkov, se veliko stori za melioracije (namakanje zemljič, uravnavanje hudournikov in rek), ljudje se navajajo k uporabi umetnih gnojil, k zboljšanju semen, strokovni pouk se vrši v predavanjih, t. č. ih in demonstracijah.

Letina v l. 1914 ni bila niti srednjedobra, ker je deževje silno neugodno učinkovalo, nastopila je rja pri pšenici, katera je vzeja okrog 20 % pridelka. Pridelalo se je približno

pšenica	12 1/2	} milijonov q.
rži	2 1/2	
ječmena	3 1/2	
ovsa	2	

Zelo dobro je uspela koroza, pridelek se ceni na 8-9 milijonov q. Krompir je bogato obrodil, a omeniti treba, da nima krompir v Bolgariji istega pomena ko pri nas; splošno se uživa le v mestih, na deželi se smatra kot nekaj luksusa, ker je cena krompirja precej visoka. Zelo se je pridelalo fižola; pridelek se ceni na 80 milijonov kg. Povprečno se pridelala na ha zemlje 6-25 q fižola. Po izbruhu svetovne vojske se je zelo povpraševalo po fižolu in je vsled tega dosegel visoko ceno. Sladkorna pesa se sadi od leta 1899 naprej, ko se je ustanovila cukrarna v Sofiji; razmere (zemlja in podnebje) so ugodne za to rastlino. Letina vsled deževja ni bila ugodna, pesa je imela 12-14 % sladkorja. Ob Marici se prideluje tudi riž in je bila letina glede množine in kakovosti izvrstna; v okraju Plovdiv samem se je pridelalo okrog 4 milijone kg riža.

V južni Bolgariji (Kazanlik, Kalofer, Šipka) se goje vrtnice in iz istih izdelujejo rožno olje. Splošno je bila letina ugodna, dohodki iz nasadov vrtnic znašajo povprečno na leto nad 3 milijone frankov.

V Bolgariji je precej razširjena vinoreja, a deževje in bolezn (peronospera, oidium) so lani pridelek za polovico znižale, kakovost vina je bila slaba. V okraju Burgas so začeli z ameriškimi nasadi, ker je stare vinograde trtna uš uničila. Dobra tretjina vinogradov je na novo nasajenih. Vsled slabe letine so bile cene grozdju visoke in sicer 50-60 frankov za 100 kg. Povprečno se pridelala na leto v Bolgariji nad 1 milijon hl vina v vrednosti nad 55 milijonov frankov.

Sadjereja je v Bolgariji na nizki stopinji; še le v zadnjem letu se je začela ista bolj upoštevati. Ustanovila se je jedna večja in več majhnih sadrejskih zadrug ter državna drevesnica, kojih namen je pospeševati to važno gospodarsko panogo.

Med trgovskimi rastlinami zavzema tobak važno mesto. Tobak daje državi zelo lepe dohodke, razun tega pa preživlja neštevilno obitelji, ki se pečajo s pridelovanjem tobaka. Letina je bila zelo ugodna in se je pridelalo v stari Bolgariji okrog 15 milijonov kg dobrega tobaka, v novi pa okrog 6-7 milijonov kg.

Kakor v vseh kmetijskih deželah, je tudi v Bolgariji živinoreja najvažnejša gospodarska panoga in vir blagostanja za kmečko ljudstvo. Država veliko stori za povzdigo živinoreje, posebna postava za povzdigo živinoreje določa, da mora vsaka občina ustanoviti poseben fond za povzdigo živinoreje. Velika važnost se pripisuje pašnikom in je napredek v živinoreji v mnogih okrajih pripisovati dejstvu, da se vsled mile z me živina tudi po zimi lahko pase. Da se zboljša pleme, se uvažajo plemenjaki simentske, montafonske, allgäuske in drugih izvrstnih pasem. Poleg govedoreje je dobro razvita konjereja in ovčjereja. Kakor pri nas, imajo tudi v Bolgariji državne žrebčarne. Skrbi se tudi za povzdigo svinjereje in se s križanjem z angleško jorkšir-pasmo skuša zboljšati domačo pasmo.

V Bolgariji se goje sviloprejkje in bi se ta panoga še lahko znatno povzdignila. Lani se je izvozilo okrog 300.000 kg kokonov in za nje izkúpilo nad 1 milijon frankov.

Precej razvito je tudi čebelarstvo, za katero je bilo lansko leto zelo ugodno. Dela se na upeljavo novih modernih panjev in na povzdigo te važne gospodarske panoge.

Večina gozdov v Bolgariji je last države, nekaj gozdov je last občin, zelo malo gozdov je last po-

sameznikov. Izdatno izkoriščanje gozdov je onemogočeno radi slabih prometnih zvez in pomankanja znatnega obratnega kapitala. V gozdovih raste hrast, bukev, brest, javor, lipa, smereka in hojka. Na dražbi se oddajo gozdi zasebnikom, da po sestavljenem gospodarskem načrtu iste posekajo. V gozdih se nabira in v inozemstvo izvažajo zelo mnogo jezič.

V Bolgariji se nahajajo premogovniki, saline, v novi Bolgariji tudi druge jame.

Industrija je še le v povojih, ista je zelo skromna, ker manjkajo prometna sredstva in ker je njen glavni namen z izdelki preskrbovati lasno deželo. Najboljše razvita z ozirom na število obratov, na investiran kapital in na vrednost izdelkov je industrija živil (mlini, cukrarne, pivovarne, tovarne špirta, konserv in testenin), katera izkorišča večinoma pridelke domačega kmetijstva.

Leto 1914 se je, kar se tiče trgovine, zelo ugodno začelo. Povpraševanje po blagu je bilo živahno, saj je bilo treba mnogo nakupiti, da se spolnijo spet zaloge in uredi prejšnje trgovske razmere. Izbruh svetovne vojske je sicer razvoj trgovine nekoliko omejil, a po končani vojski se bo ista tem bolj razvijala in bo zlasti za našo državo velikega pomena, ako se bo pri nas vodila — razumna trgovska politika. Bolgari se borijo sedaj z nami ramo ob rami na Balkanu, ta zveza naj se nadaljuje po vojski v gospodarskem oziru ker pospešujejo gospodarsko zvezo ugodne prometne zveze.

Kar se tiče izvoza, pride v poštev žito, moka, sadje, tobak, živina, kože, kokoni in jajca. Največ blaga je slo v Belgijo, Nemčijo, na Angleško, v Egipt, Turčijo. Največ se izvozi koroze. Fižola se je izvozilo okrog 50.000 q in sicer v Turčijo, Nemčijo in Avstrijo.

Uvažajo se največ blaga iz Angleškega, Avstrije, Turčije, Nemčije, Belgije, Rusije in Rumunije. Upati je, da se bo po vojski uvoz iz Avstrije in Nemčije ter Turčije povzdignil, dočim bo uvoz iz Anglije in drugih držav padel oz. popolnoma izginil, kar bo v prid naši trgovini in industriji. Uvažajo se kolonijalno blago, južno sadje, sladkor, riž, hmelj, pivo, drva, premog, petrolej, bombaževina, volneno blago, papir, usnjeni izdelki, steklo, železo in železni izdelki, stroji, sol, kemični izdelki, zdravila.

Ker so prometna sredstva za gospodarski napredek vsake države nujno potrebna, zato čaka cela vrsta železniških projektov uresničenja, razun tega se je z zakonom z dne 30. decembra 1914 dovolil kredit 10 milijonov frankov za gradbo novih cest in mostov.

Največje važnosti za promet sta pristanišči v Varni in Burgasu, v poštev pride tudi pristanišče Dedeagač. Promet vrši bolgarska trgovska parobrodna družba s 6 parniki, izmed tujih parnikov pridejo v prvi vrsti avstrijski parniki, potem ruski, nemški, angleški in italijanski v poštev.

Bolgarija je kmečka država v pravem pomenu besede in izkazuje kot taka leto za letom v vseh strokah velikanski napredek. Njena armada je občudovanja vredna, junaški čini Bolgarov v zadnjih vojskah kakor tudi sedaj se splošno občudujejo. Bolgari so nam vzor; skušajmo dobiti z njimi ožje stike. Naša mladina naj se pridno uči bolgarščine, za inženirje, trgovce, in boljše izobražene obrtnike bo po vojski v Bolgariji obilno mest na razpolago. Po vojski skušajmo oživotvoriti trgovske zveze z

Bolgari, stopimo v stike z njihovimi gospodarskimi organizacijami, se boro lahko mnogo naučili, pa tudi gotovo prišli do skupnega gospodarskega dela. Sedajnemu skupnemu nastopu v vojski naj sledi gospodarsko zblizanje in skupno delo na — gospodarskem polju!

Za gospodarsko enotnost z Ogrsko.

Hrvatsko-slovenski klub se je s svojimi sklepi z dne 28. okt. z ozirom na sedanje težave v aprovizaciji prvi oglašil za skupno gospodarsko ozemlje z Ogrsko s popolno gospodarsko enotnostjo in s popolno enotnostjo armade.

Sedaj sta tej izjavi sledili dve novi, a slični izjavi. Na Dunaju je zborovala osrednja zveza avstrijskih industrijalcev, ki v posebni resoluciji zahteva, da med Avstrijo in Ogrsko ne sme biti razlike po bistvu nagožbe in da bi morali Avstrija in Ogrska v smislu skupnosti glede preskrbe z živili tvoriti skupno ozemlje, v katerem se svobodni promet ne sme zavirati in pri preskrbi z živili ali njihovi prodaji nuditi eni polovici posebne koristi na škodo druge polovice.

nister je odklonil njih prošnjo. Armada ostane mobilizirana.

Skrivnosten motorni čoln.

»Berlingske Tidende« javljajo iz Malmö: Skrivnosten angleški motorni čoln z imenom »Densie« vzbuja pozornost. Ni neverjetno, da je ta motorni čoln pomagal kapitanlajtnantu Laytonu, da je pobegnil, ampak da je tudi angleškim podmorskim čolnom pomagal priti ponoči skozi Sund. Dognano je, da je čoln vsak večer, kadar so mogli podmorski čolni priti skozi Sund, zapustil pristan Malmö in se zunaj pristana usidral. Tudi je precej gotovo, da je čoln izvrševal nekako trgovskopolitično kontrolo.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Armada generala Todorova priiska od juga sem proti Kosovemu polju ter postopa sporazumno z Bojadjevovo, Gallwitzovo in Köveszovo armado. General Todorov stoji 15 do 18 km blizu Prištine.

V boju proti Srbom, Francozom in Angležem so Bolgari zavzeli mesto Prilep ter si stem odprli pot proti Bitolju. Sicer pa o bojih na tej fronti nismo dovolj informirani, ker vsakdanjih uradnih poročil ni, a druga poročila si preveč nasprotujejo.

Velike francoske izgube.

V zadnjih bojih pri Strumici so Francozi doživeli velikanske izgube. Švicarski listi hočejo vedeti, da je tretjina vseh čet za nadaljne boje nezmožna. Bolnišnice v Solunu so prenapolnjene in vsak dan dovažajo nove ranjence.

Bolgari ujeli 13 bivših srbskih ministrov.

Iz Sofije se dne 16. novembra poroča: Ko so bolgarske čete zasedle Vranjarsko Banjo, so ujele tamkaj 13 bivših srbskih ministrov, ki so zbeželi v ta kraj. Med ujetimi se nahaja tudi bivši srbski ministrski predsednik Giorgievič.

Japonski ogleduhi ob bolgarski morski obali.

Iz Sofije se dne 16. novembra poroča, da se je pojavilo ob bolgarski morski obali med Dedeagačem in Portolagosom večje število japonskih ogleduhov, ki so navidezno iskali službe kot izvoščeki in kočijaži. V Bolgarijo so prišli, kakor se čuje, iz Grčije. Nadalje je dognano, da je sedaj zasidranih v grških pristaniščih več japonskih prevoznih parnikov. Bolgarske oblasti so že pozaprele večje število japonskih ogleduhov. Nekaj so jih spravili v notranjost države, nekaj pa izgnali.

1000 vagonov bolgarskega žita za Grčijo.

Iz Aten se dne 17. novembra poroča: V Grčijo je došlo 1000 vagonov bolgarskega žita, kar je napravilo tem ugodnejši utis, ker je Anglija Grčiji popolnom odrezala dovoz žita.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Če se bo srbska armada sploh spustila v bitko na srbski zemlji, potem se to ne more drugod zgoditi kakor na Kosovem polju. Köveszova, Gallwitzova in Bojadjeva armada se že borijo za doline, ki peljajo na Kosovo polje. Iz Aten pa se poroča, sicer neuradno, da se srbska armada zbira na črti Raška-Mitrovica-Priština. Potemtakem bi se v par dneh začela velika in odločilna bitka na Kosovem polju.

Boji na Srbskem so zaradi razmočenega terena izredno težavni.

Albanci proti Srbom in Črnogorcem.

Esad paša je sicer zvest Italijanom in Srbom, toda vsi Albanci niso njegovega naziranja. »Stampa« poroča: Položaj v Albaniji je zelo resen. Prebivalstvo je četverosporazumu nasprotno. Katoličani

in mohamedanci so odkrito za Avstrijo, in so začeli s sovražnostmi proti Srbom in Črnogorcem. Tudi v Epiru naraščajo simpatije do Avstrije in sicer na prizadevanje draških in škadrskih konzulov. Konuli dajejo nasprotnim agentom vse ugodnosti. Albanci se pripravljajo, da dobijo zvezo z avstrijskimi in bolgarskimi četami.

Pribičević od lastnih vojakov umorjen.

Kakor je posneti iz bolgarskega uradnega poročila z dne 14. novembra, so vkorakale bolgarske čete dne 13. novembra v mesto Prokuplje (leži južno-zahodno od Niša) kjer so zaplenile 6 havbic ter vjele 7000 Srbov. Prvi nadštevilni srbski polk se je uprl in ubil svojega poveljnika, podpolkovnika Pribičevića, ki je bil glavni povzročitelj zarote za umor nadvojvode prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Polk se je nato razškrpil v sosedne kraje. Pribičević je bil rojen na Hrvaškem in je postal kadet v 7. avstrijskem pešpolku v Gradcu, kjer je bival skozi celih 8 let. Kot avstrijski častnik je živel s pričetka zelo razkošno in v dolgovi. Toda nakrat je postal zamišljen, štedljiv in se je posvetil proučevanju razmer na Balkanu. Zapustil je avstrijsko armado, postal uskok in je prestopil v srbsko armado, v kateri je počasi avanziral do majorja. Še le, ko se mu je posrečila zarota in umor našega rajnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove soproge, je postal podpolkovnik. Njegova pohlepnost po časti je sicer našla uteh, toda bila je zanj usodepolna in postal je nje žrtev.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

V torek in sredo, dne 16. in 17. oktobra je na Goriškem boj nekoliko miroval. Včeraj v četrtek dne 18. zjutraj pa je zopet začela sovražna artilerija z vsilo silo obstreljevati Gorico. Koj prvoma je padlo kakih 400 strelcev v mesto. Gorica je zadnji čas močno trpela po svojih »rešiteljih«.

Italijanska ofenziva sicer ne more več predolgo trajati, toda do 1. decembra, ko se otvori parlament, še bo skoraj gotovo trpela. Naše vojaštvo mora ob soški fronti prestat zares nadčloveške težave.

Laškim grožnjam se posmehujemo.

Z italijanskega bojišča (ob Soči) nam dne 12. novembra piše četovodja R. Bende:

Dne 8. t. m. nekaj ur pred poldnevom je krožil nad nami francoski aeroplan (v laški službi). Na posadke, kjer si je laška pehota že večkrat razbila butice, je spustil zrakoplovec poziv na belih listkih, da naj do 11. t. m. izpraznimo naše jarke, češ, da je tako bolje za nas, sicer se bo nam slabo godilo. Kdor je to čul, se je smejal posmehljivo, kajti kdo bi se bal danes Laha?! — Prišel je napovedani sodni dan. — Sovražni topovi bruhajo ogenj, kakor znoreli celi dan... Zvečer pride pehota v 6 linijah — par strelcev naših baterij in brambne posadke — kakor razbrskano mravljišče je skalno bojišče. Italijanska pehota zbegana pomeče puške in tornistre vstran. Kdor more — zbeži... To je bilo nocoj! Laška vojska je moralno strta!

Usmrčenje socialistov v Italiji.

Urednik švedskega socialdemokratskega lista, »Arbeit«, državni poslanec dr. Gunnar Löwegren, ki se je nedavno mudil v Italiji, opisuje v svojem listu sledečo zanimivost iz Florence:

Ko sem došel na kolodvor v Florenci, je bil isti z radovednim občinstvom prenapoljen. Vprašal sem, odkod in zakaj toliko ljudstva. Odgovorilo se mi je, da je občinstvo prišlo, da vidi socialiste, ki jih bodo usmrtili.

Bil je razburljiv prizor, kateremu sem tudi kmalu nato prisostvoval. Obsojenci so bili v grupah po 20 mož z verigami zvezani in so pod močno stražo korakali mimo nas. Reveži so bili v vojaških uniformah. Med njimi smo opazili čete s suhega in oddelek mornarjev. Bilo jih je okrog 289 mož, kateri so se iz prepričanja in nevolje zoper vojsko, branili slušati povelja ter se boriti zoper sovražnika. Vojno sodišče jih je obsodilo

Kako je Rumunija podražila žito.

Rumunija je določila za žito, ki se izvažajo iz dežele 100%, ali dvakrat višjo ceno, kot za žito, ki se proda doma v Rumuniji. V gospodarski zgodovini taka nenadna in neopravičena visoka cena še ni nikjer zaznamovana. Ako bo rumunska vlada vztrajala pri tej ceni, bo uvoz žita v naše kraje nemogoč. Jasno se vidi, da hoče Rumunija tuje kupce močno obremeniti in tako delati pri žitni kupčiji neprimerno visoke dobičke. Zgodi pa se lahko, da se bo ta način zvišanja žitnih cen pri kakem drugem predmetu, ki ga Rumunija rabi maš. eval.

Na Grškem.

Nove volitve za grško zbornico so nastavljene na dan 19. decembra. Nekatera poročila pravijo, da se Venizelos in njegova stranka ne bodo več udeležili volitev, ker jih smatrajo za neustavne. Večina volilcev je vsled mobilizacije pod orožjem. Blizu 100 Venizelosovih poslancev je prosilo za dopust, da se udeležijo volilnega boja. Vojni mi-

na smrt. Prepeljali so jih v mesto Arezzo, kjer se jih bo ustrelilo.

Večina izmed obsojencev je skušala ohraniti mirno kri, nekateri so celo kazali v svojem obnašanju nekako kljubovalnost. Kakor živino so jih stlačili v vozove, ki so imeli omrežena okna. Gledalci so splošno kazali le malo sočutja napram tem nesrečnežem, a tujec, ki je le slučajno bil priča temu prizoru, je dobil močan utis, da razpoloženje zoper vojsko v Italiji ni posebno majhno.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Naše čete so vrgle Ruse na izhodni breg Styra. S tem so dolgotrajni boji pri Czartorysku za nas ugodno končani. Maršal Friderik je obiskal čete in jih pohvalil.

Pri Rigi in Dvinsku so, kakor poročajo ruski listi, začeli streljati iz topov, ki nesejo do 20 km.

Novi boji v Besarabiji.

Iz Černovic se dne 16. novembra poroča: Rusija je spravila v Besarabijo številne čete iz Kavkaza, večinoma zelo staro in zelo mlado moštvo. Ruskim četam v Besarabiji poveljuje generala Keller in Ivanov. V Černovice se sliši močno gromenje topov. Rusi poskušajo prodirati na ozemlju Novosielica-Bojan, toda naša artilerija je dosedaj izjalovila vse tozadavne ruske poskuse.

Nova ruska železnica do Severnega ledenega morja.

Komaj leto dni je potrebovala Rusija, da je zgradila novo železnico med Petrogradom in Murmansk obaljo v Ledenem morju. Ta železnica naj se otvori še ta mesec. Ker morje ob Murmanskem obrežju vse leto ne zamrzne, ima tako Rusija odprto pristanišče tudi za slučaj, ako bi morje pri Arhargelsku zamrznilo in tako lahko dobiva iz inozemstva blago in ga tudi izvaša.

Nova železniška zveza je dolga 1100 kilometrov. Ne glede na to, da je bila proga Petrograd—Petrozavodsk (okoli 300 kilometrov) končana že lansko jesen, pomeni vendar dovršitev proge od Petrozavodska proti severu skozi puste pokrajine na zahodni strani Belega morja in dalje skozi gorati polotok Kola, ogromno delo. Dosegli so Rusi to tako, da so iz najrazličnejših delov države, celo iz Južne Rusije in Sibirije zbrali delavsko armado 30 do 40 000 mož, povrh pa še tisoče nemških in avstro-ogrskih vojnih vjetnikov spravili v ta najsevernejši kot Rusije, da so mogli železnico dovršiti do Božiča.

Da se je to resnično zgodilo, je v prvi vrsti pripisovati delu vojnih vjetnikov, ki so imeli izvršiti prava železniško-gradbena dela, Ruske delavce pa so rabili samo za kopanje zemlje in napravljanje potov. Ker so vse te delavske množice morale ves čas bivati v šotorih, si lahko mislimo kakšno usodo so vojni vjetniki doživeli ob mrzlih letnih časih. Železnica vodi mimo mnogo jezer, na polotoku Kola je pa bilo treba izvrtati tudi precej predorov. Narava je tukaj jako razlikovita zato je upati, da bodo po vojni železnico rabili tudi turisti. Končna postaja železnice pa ni Aleksandrovska nego Semenova, ribiška naselbina na nasprotni strani polotoka Kola, ker se je luka v Aleksandrovsku za mornarniško postajo izkazala za premajhno. Pred leti so pričeli vzhodno Aleksandrovska graditi za mornarnico pristanišče Klidin, ki pa ob izbruhu vojne še ni bilo gotovo.

Nemško-francosko bojišče.

Na Angleškem se vedno pogosteje sliši trditev, da bo odločitev padla na francoskem bojišču in da je torej to bojišče smatrati za glavno. Nam se zdi, da s tem pripravljajo angleško javnost na trenotek, ko se opustijo operacije za Dardanele.

Na bojišču samem ni posebnih dogodkov, le to se poroča, da se vršijo na obeh straneh živahne priprave, iz česar sklepajo na priprave za ofenzivo in odpor, kar je pravzaprav samoposebi razumljivo.

Francози proti Švici.

Iz Basela se poroča 10. novembra: Pri tukajšnjem političnem uradu so se švicarske banke pri-

tožile proti temu, da je Francoska zaprla brzojavni promet. Politični urad se je obrnil v Pariz.

Ali bo letos huda zima?

Nek vremenski opazovalec odgovarja na to vprašanje: Zvezdoslovci označujejo v svojih raziskovanjih in studijah dobe toplih in mrzlih, mokrotnih in suhih let, a posamezno prihodnje leto je še vedno nepopisan list in se ne da s popolno gotovostjo reči, kako bo vreme prihodnje leto. Danes n. pr. lahko veda z večjo gotovostjo izračuna solčni mrk za prihodnje tisočletje, kakor pa vreme za jutrišnji dan. Če bi bilo to drugače, bi učeni vremenski preroki svoje tajnosti že davno izdali kmetovalcem. Nestalnost vremena, in sicer ne samo v majhnem obsegu, ampak tudi v velikem, se v mnogih praznoverskih izrekih različno razlaga. Včeraj so se n. pr. pripravljale ptice na hudo zimo, danes pa zopet drevesa. Padanje listja z dreves je po mnenju mnogih nevarljivo prerokovanje za bodočo zimo. S kako pravico se neki to povdarja in trdi? Ali pa je tudi kdo padanje listja v gotovih krajih in določenem času zaznamoval, da bi se prepričal, ali je res, da se z zgodnjim padanjem listja, kakor n. pr. letos lahko prerokuje zgodnja in ostra zima? Nekateri pravijo, da so ptice o bodočem vremenu mnogo bolj poučene, nego mi, posebno ob hudi uri. To je pa tudi lahko mogoče, ker ptice v višjih zračnih plasteh lažje opazujejo razvoj vremena kakor mi. Sicer pa ima ptičji rod vsled skušnje mnogih rodov več ali manj že po svojem živčevju bogate skušnje glede razvoja vremena. Gorej omenjeni opazovalec pravi, da letos ne bo posebno hude zime.

Politične vesti.

Bivši ogrski minister grof Appony je odpotoval v Stokholm, kjer se snide z zastopniki ruske vlade, s katerimi bo razpravjal o preskrbi vojnih ujetnikov na Ruskem in v Avstriji. O politiki se seveda ne bo govorilo. V Berlinu je grof Appony slučajno stanoval v istem hotelu, kakor minister zunanjih del baron Burian.

Italijanski podaniki v Dalmaciji. Svetnik Gri- oni piše v tržaškem listu »Il Cittadino di Trieste«, da so imeli italijanski podaniki (regnicoli) lepa službena mesta v Dalmaciji in ugodnosti so imeli njihovi mornarji na naših brodovih v našem morju; ribarili so tik obali in oblasti so to dopuščale, da se izognejo protestom italijanskega konzula. Tako so čožoti uničevali ribe. Po našem morju je 500 italijanskih ribičev imelo dovoljenje za ribji lov. 3000 italijanskih ladij in trabakulov je imelo posla samo na jugu Dalmacije. Mornarji pa so tudi sekali gozdiče na bregu. Ugodnosti so uživali vsled pogodbe 11. marca 1906. V bodoče bo država pač podpirala svoje ribiče, svoje mornarje, svoje ladje.

Tuje šole na Turškem. Na Turškem je vladala pred vojsko velika svoboda glede tujih šol. Vsak narod je smel učiti v svojih šolah, kako je hotel. Turška vlada je sedaj temeljito izpremenila svoje stališče. Vse šole turških sovražnikov so konfiscirane. Šole Avstrije in Nemčije se še pustijo, vendar so ostre nove odločbe. Med temi je n. pr. določba, da se morajo v vsaki taki tuji šoli učiti poleg učnega jezika enako veliko turški jezik, dalje, da mora učitelj turškega jezika imeti usposobljenostno spričevalo od turške oblasti, ravno tako, da mora biti turški uradnik povabljen k skušnjam ali da sme turški nadzornik vsestransko nadzorovati te šole.

Francoski protektorat odpravljen. Francozi, ki so doma na Francoskem preganjali katoliško cerkev, so imeli do svetovne vojske protektorat čez katoliške zavode v Sveti deželi. Francoski konzuli so pri vseh večih cerkvenih praznikih ponosno sedeli na »konzulskem stolu« v cerkvi. Zdaj so Francozi v Sv. deželi pregnani iz vseh teh častnih služb, turška vlada pa je konfiscirala vse cerkve in vse zavode, ki so bili pod francoskim protektoratom, ali ki so lastnina čveterospozumnih narodov. V Jeruzalemu samem je bilo okoli 20 francoskih zavodov. Istotako so odpravljene vse evropske pošte v Turčiji.

Kronanje japonskega cesarja. Predzajno sredo se je v starem japonskem cesarskem mestu Kiot vršilo kronanje japonskega mikada Joschihito. Kronanje je bilo združeno z velikimi slovesnostmi.

Ministrski predsednik grof Okuna je popoldne imel slavnostni govor pred desetstisočnim občinstvom, katero je klicalo svojemu vladarju gromoviti »Banzai«. Ob tej priliki so se morale okinčati vse hiše, tovarne in lačje z zastavami, topovi so grmeli, po mestu je bil grozen vrišč in hrup. Evropejci, niti Angleži, se niso smeli udeležiti verskih in političnih slavnosti, ki so bile v zvezi s kronanjem.

Kitajsko cesarstvo. Glasom pariških poročil se bo dal predsednik kitajske Ludovlade, Juansikaj kljub protestom Japonske, Rusije in Anglije proglašiti 1. januarja 1916 za kitajskega cesarja.

Raznoterosti.

Dr. Viljem Janežič †. Dne 15. t. m. je umrl v Gradcu višjesodni svetnik dr. Viljem Janežič v 52. letu svoje starosti. Služboval je kot pravni praktikant v Gradcu, kot sodnik v Metliki na Kranjskem, zatem v Šmarju in od leta 1899 do 1908 kot sodni tajnik v Mariboru. Leta 1908 je bil imenovan za deželosodnega svetnika in leta 1914 za višjesodnega svetnika v Gradcu. Pokojnik je bil v mariborskih slovenskih krogih zaradi svojega milega, lepega značaja izredno priljubljena oseba in žalos vsled njegove rane smrti je splošna in globoka. Svetila mu večna luč!

† Božidar Lešetitzky. V Draždan h na Nemškem je umrl dne 15. novembra tl. sloviti učitelj godbe, skladatelj in virtuoz, profesor Božidar Lešetitzky, rodod Poljak, v visoki starosti 86 let. Že kot 13letni deček je priredil svoj prvi koncert na Dunaju, ki je vse poslušalce in ljubitelje godbe očaral. Leta 1853 je bil poklican na ruski dvor velike kneginje Helene za koncertnega vodjo, kjer je ostal 19 let. V Petrogradu je ustanovil visoko šolo za godbo (konservatorij), na kateri je tudi poučeval kot profesor. Leta 1878 je zapustil Petrograd in se stalno naselil na Dunaju, kjer je ustanovil zasebno višjo šolo za godbo, iz katere so izšli najslovitejši umetniki godbe in petja sedanjega časa. Božidar Lešetitzky ni bil samo izboren virtuoz, odličen umetnik in skladatelj, ampak bil je tudi eden največjih pedagogov sedanje dobe na polju umetnega petja in godbe.

V Možici na Koroškem je umrl dekanjski svetovalec in župnik č. g. Francišek Premru v 53 letu svoje starosti. R. i. p!

Iz srednješolske službe. Ravnatelj na deželnem ženskem učiteljišču v Mariboru, šolski svetnik Franc Frisch, je pomaknjen v šesti činovni razred.

G. učitelj Anton Mohor, enol. prostovoljec, ki je že več mescev na italijanskem bojišču, je postal kadet.

Poroka. V Gradcu pri usmiljenih bratih se je poročil starešina kat. akad. društva »Zarja«, dr. Ljudevit Kramberger, asistenčni zdravnik na severnem bojišču z gospodično Elči Minarik. Obilo sreče!

Glavna skupščina štajerskega pododbora Zadrudne Zveze v Ljubljani se vrši v sredo, dne 24. nov. 1915, točno ob 8. uri zjutraj v Celju v hotelu »Beli vol«, Graška cesta, I. nadstropje. — Vsled sklepa glavne skupščine dne 25. junija 1913 v Celju je dolžnost vsake zadrude, da pošlje vsako leto h glavni skupščini pododbora vsaj jednega zastopnika.

»Slovenski Straži« se naj vpošiljajo tiste svote, ki so jih poverjeniki »Družbe sv. Mohorja« letos ponekod nabrali ob priliki delitve družbinih knjig. »Slovenska Straža« jih namreč razven za narodnoobrambne namene tudi porablja za podporo otrok, osirotelih vsled vojske.

Slovenske barve odstranili. Družba sv. Cirila in Metoda je odstranila s svojih vžigalic slovenske barve. »Slov. Narod« namreč piše: »Te dni so prišle v prodajo nove vžigalice Ciril-Methodove družbe. Oblika je ista, samo barve so druge. Mesto dosedanje belo-modro-rdeče trobojnice so škalfjice le blede modre z belim pasom na sredi, v katerem se nahaja modri napis: Mal položi dar domu na oltar.«

Beljaški list »Villacher Zeitung« ustavljen. Vlada je za dobo 4 tednov ustavila v Beljaku na Koroškem izhajajoči nemški list »Villacher Zeitung«.

Gorjé. Z italijanskega bojišča se nam piše dne 11. novembra: Slučajno mi je došla v roke »Straža« od 8. novembra, katera ima na uvodnem mestu članek: »Gorje!« Nimate pojma, kak odmev ste odzvali s tem člankom v moštvo slovensko-štajer-

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 87:

Padlo moštvo:

Lukner Franc, pešec, Sv. Martin na Paki; Mader Jožef, pešec; Majerič Peter, pešec, Ptuj; Maličnik Leopold, desetinik; Marsari Severin, pešec; Mazil Friderik, pešec, Šoštanj; Mastnak Lenart, pešec, Celje; Mativec Jožef, pešec, Konjice; Matjašič Franc, pešec, Ptuj; Merzlak Janez, pešec, Store; Meško Franc, pešec, Ptuj; Mikl Janez, pešec, Ljutomer; Mikše Janez, pešec, Ptuj; Milavec Janez, pešec; Mirt Jožef, pešec, Brežice; Melk Franc, pešec; Muster Martin, pešec, Slatina; Napoinik Rudolf, pešec, Mozirje; Naušnik Konrad, pešec, Sobota; Negro Jožef, poddesetnik, Brežice; Novak Jakob, pešec, Ponikva; Osojnik Konrad, pešec, Ptuj; Perše Janez, pešec; Plazonik Luka, pešec; Polajzer Julij, pešec, Ptuj; Pravičič Anton, pešec, Ptuj; Praznik Janez, pešec; Pristolič Anton, pešec, Bizeljsko; Prosenjak Janez, pešec, Ptuj; Puhar Janez, pešec; Palko Franc, pešec, Ptuj; Razgon Jožef, poddesetnik, Sv. Jurij, Celje; Šalobir Štefan, pešec, Teharje; Schneberger Janez, pešec, Bizeljsko; Šegula Martin, pešec, Ptuj; Seničar Martin, pešec, Brežice; Skoket Janez, pešec; Skorjak Franc, pešec, Šmarje pri Jelšah; Slana Franc, pešec, Ljutomer; Smerečnik Ljudovik, pešec, Celje; Špegelj Ljudovik, pešec, Mislinja; Štumberger Janez, pešec, Ptuj; Terbovšek Simon, pešec; Tohar Franc, desetinik, Ptuj; Toplak Janez, pešec, Ptuj; Topolovec Anton, pešec, Ptuj; Tuftan Kajetan, pešec; Uršič Ferdinand, pešec, Slovenjgradec; Vaupoič Simon, pešec, Ptuj; Voglar Jakob, pešec, Ptuj; Zadravec Franc, pešec, Ptuj; Žumpa Franc, pešec, Ptuj; Žikovič Marko, pešec.

Pešpolk štev. 87:

Ujeto moštvo:

Centrih Martin, pešec, Brežice, (Obojan); Čokl Anton, pešec, Celje okolica (Moskva); Darnač Alojzij, rez. Jurklošter (Obojan); Devetak Karol, pešec; Doblšek Franc, nad. rez. Velenje, (Obojan); Falk Alfred, poddesetnik, Trbovlje, (Kovrov); Germovšek Anton, pešec, Brežice, (Bogorodskoje); Gobec Bernhard, pešec, Celje; Gobec leg. Brečko Jurij, nad. rez. peddesetnik, Slivnica (Obojan); Gorišek Jožef, pešec, Brežice; Gračner Mihael, pešec, Brežice; Gračner Pavel, pešec, Celje okolica (Bogorodskoje); Gaček Anton, pešec, Jurklošter (Bogorodskoje); Guna Janez, rez. desetinik, Sv. Jurij ob Taboru (Obojan); Hacl Anton, pešec, Ljutomer (Obojan); Hochkraut Franc, pešec, Jurklošter (Bogorodskoje); Hren Rudolf, pešec, Konjice; Hribernik Jožef, pešec, Celje (Moskva); Jave Anton, pešec, Žalec (Moskva); Jako Jožef, pešec, Slovenjgradec (Moskva); Korpar Anton, pod desetinik, okolica Ptuj (Moskva); Kosi Anton, pešec (Obojan); Ložekar Karol, desetinik, Luče (Obojan); Majcen Anton, desetinik, Bizeljsko (Obojan); Meznarič Martin, pešec, Ptuj, ranjen (Nižni Novgorod); Mlinarič Franc, poddesetnik, Ljutomer (Barnaul); Okra Janez, poddesetnik, Celje; Podlesnik Avguštin, nad. rez. Mislinja (Moskva); Pokelšek Franc, pešec, Celje (Bogorodskoje); Planko Janez, nad. rez. Brežice; Prelog Franc, pešec, Ljutomer; Robnik Janez, pešec, Luče (Moskva); Šket Franc, pešec, okolica Ptuj (Moskva); Špez Janez, pešec, Celje; Svenšek Ernest, pešec, Ptuj (Charkov); Trunk Franc, nad. rez. okolica Ptuj (Bogorodskoje); Vrenko Pavel, pešec, Brežice (Bogorodskoje); Weissmann Franc, nad. rez. Ljutomer (Moskva); Žlender Franc,

pešec, Ljutomer; Zobec Janez, pešec (Obojan); Žnipl Jožef, poddesetnik, Celje (Moskva); Moličnik Franc, pešec, Luče (Obojan); Gomzi Alojzij, enoletni prostovoljec - poddesetnik, Ljutomer; Kone Ferdinand, poddesetnik, Slovenjgradec; Mihelič Friderik, enoletni prostovoljec, Ljutomer.

Pešpolk štev. 15:

Padlo moštvo:

Abram Filip, pešec, Brežice - Leskovec; Čezek Martin, pešec, Brežice; Choirak Janez, pešec, Ptuj; Cokan Anton, pešec, Ptuj; Cokan Anton, pešec, Celje; Coel Anton, pešec, Celje; Čeh Martin, pešec, Turškibreg; Drevenshek Anton, pešec, Ptuj; Galuf Janez, pešec, Konjice; Gril Martin, pešec, Ptuj; Kočevar Franc, pešec, Brežice; Mohorko Anton, pešec, Rogatec; Obranc Viktor, pešec, Ptuj; Plohl Tomaž, pešec, Ptuj; Porohec Leopold, pešec, Ptuj; Rossmann, Jožef, pešec, Celje; Senič Jožef, pešec, Celje; Smerečnik Alojzij, pešec, Celje; Turk Franc, pešec, Vransko; Vengušt Valentin, pešec, Sv. Lovrenc - Celje; Vrhujak Jakob, pešec, Slovenjgradec; Zabota Franc, pešec, Veržej; Zorko Jakob, pešec, Ptuj; Zimmerman Franc, pešec, Konjice.

Ujeti častniki:

Harich Moritz, praporščak; Kmet Friderik, poročnik; Rodošek Franc, poročnik.

Domobranski pešpolk štev. 4:

Ujeto moštvo:

Aberšek Alojzij, pešec, Slovenjgradec; Arič Franc, pešec, Celje (Moskva); Godec Andrej, pešec, Maribor (Taškent); Goršek Štefan, pešec, Celje (Omsk); Hrovat Jakob, pešec, Polzela - Celje; Kaiser Franc, pešec, ranjen, Slovenjgradec (Moskva); Kozjak Jožef, nad. rez. Slovenjgradec (Almasnaja); Mernik Matija, pešec, Ljutomer (Almasnaja); Miklavžina Jakob, pešec, Šoštanj; Perše Franc, nad. rez. Slovenjgradec (Omsk); Petercel Franc, pešec, Selce; Pirker Jožef, pešec, Sp. Dravograd; Pirnat Ferdinand, pešec, Slovenjgradec (Moskva); Plešec Jožef, pešec, Slovenjgradec (Moskva); Pöschl Ferdinand, pešec, Slovenjgradec, ranjen; Požun Alojzij, pešec, Brežice; Praznik Hubert, pešec, Brežice; Ramšak Mihael, pešec, Logon; Skornšek Janez, pešec, Slovenjgradec; Skrinjar Jakob, pešec, Ptuj; Strahovnik Franc, pešec, Slovenjgradec.

Poljski lovski bataljon štev. 20.

Ujeto moštvo:

Arčon Bernard, podlovec; Dečko Rudolf, lovec, Središče (Penza); Dernikovič Eduard, četovodja, Bizeljsko; Gornik Alojzij, lovec; Gozdnikar Martin, lovec, Sv. Krištof - Celje; Klimeš Janez, lovec, Rogatec; Kmet Jožef, lovec, ranjen; Knez Franc, pešec, Gortina; Pajek Mihael, lovec, Brežice; Urbančič Stefan, lovec; Zlatič Anton, patroljovodja; Žorba Henrik, pešec; Zorzin Anton, pešec.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Padlo moštvo:

Ljubec Janez, pešec, Ljutomer; Rosman Franc, pešec, Ljutomer; Sanskij Ferdinand, pešec, Celje; Sanskij Ferdo, pešec, Celje; Šuler Alojzij, pešec, Radgona; Štuhec Matija, pešec, Ljutomer; Uršič Leopold, pešec, Brežice; Vučajnik Janez, pešec; Žertič Rupert, pešec, Bizeljsko.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Ujeto moštvo:

Sternad Franc, poddesetnik, Brežice; Vrtl Rudolf pešec, Ptuj.

Razni:

Padli:

Zavec Šimon, patroljovodja, 20. poljski lovski bataljon, Maribor.

Razni:

Ujeto moštvo:

Habjanič Peter, pešec, 3. domobr. pešpolk, Ptuj; Tajnik Franc, 3. sap. bataljon, Šoštanj, (Penza).

(Dalje pril.)

Vojakom

na bojišču primankuje berila. Matere, sestre naročite svojim možem, sinovom in bratom „Stražo“ in „Slovenski Gospodar“.

„Straža“

stane za 3 mesce 2 K 50 v.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

Vpošljite naročnino in natančni vojno-poštni naslov.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priloga sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleivels: Hič brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleivels: Tolažba dušam v vicah, rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristijanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristijanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za-se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hodí za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlato obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teči mi pomagati! K 2.—.
Podgorc: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali dekliske bukvice. Z rudeča obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmied: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekiricami 50 vin., zel. obreza s sekiricami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrín K 2.80.
Družba vednega čiščenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birno 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitev. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kažipot v nebeških domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Šegula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljič: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebesa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu. Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najbolje pošlje naprej. Za poštino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

Dražba

letošnjega cerkv. vina

bo dne 22. novembra t. l. ob 10. uri predpoldne pri Sv. Petru pri Mariboru.

Divji ter pravi kostanj

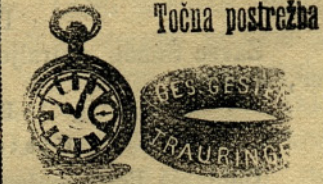
suhe češplje, suhe hruške, laneno in kncopljeno seme, bučne zrne, proso, krompir, želod, ježice (knoper), orehe, vosek, vinski kamen, suhe gobe, predivo, sveže sadje, ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina Anton Kolenc v Celju. Iztakajo tudi oljate in petrolejske sode, vse vrste vreče ter zaboje s steklenicami vred od mineralne vode.

Strokovna učiteljica neke obrtne šole na Primorskem, ki se je vedel vojne začasnó zaprla daje ure onim damam, ki se hočejo izučiti v krojenju in šivanju oblek. Izučenje za domačo rabo traja prav kratak čas. Tozadavne ponudbe se naj naslovijo na upravništvo lista.

URE

Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in optičnih reči po vsaki cen.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

- Niklasta remont-ura K 5-50
- Pristna srebrna ura K 7-
- Original omega ura K 24-
- Kuhinjska ura K 10-
- Budilka niklasta K 5-
- Poročni prstani K 2-
- Srebrne verižice K 2-

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

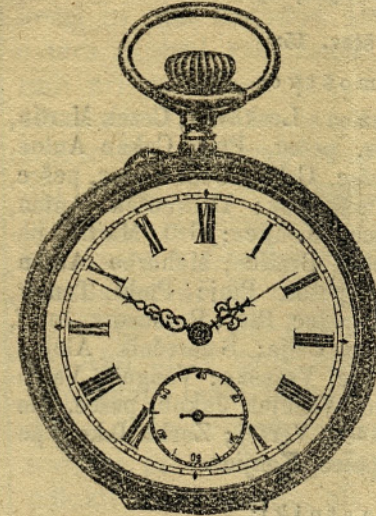
urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatulno in srebro.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

- Srebrne ure za fante od 7 K
- Srebrne ure damske od 8 K
- Srebrne verižice od K 2 40
- Sreb. verižice damske K 3 60
- Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova
zboljšana stekla.

Frano Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Knjigarna, umetnine in muzikallje.

Goričar & Leskovšek

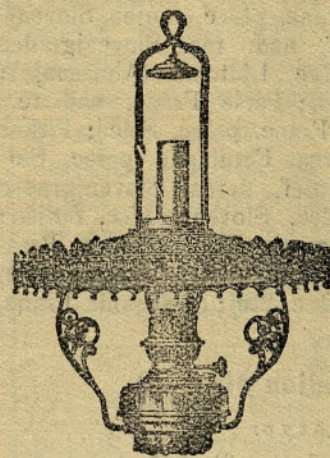
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX**
Za gostilničarje:
Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen vosek in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje,
veletrgovina.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, sveilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzeje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.
Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na frejnem kašlju, lažje je obverovati se bolezninogo jo zdraviti.
2. Oseba s kroničnim kašerom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspedom na splošni počutak.

Se dobi v vseh lekarnah & K.M.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. r. i. s. s. a.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obratujejo: navadno po 4 1/2%, proti vrednostni odpovedi po 4 1/2%. Obrati se petkrat v letu: 1. januarja in 1. junija vsakega leta. Hranilne kajitice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obratovanje kaj prebilo.

Posojila se dajajo le članem in članicam: na vknjižbo proti papirnatim vrednostim po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadležje izpescuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih čezaradih urečih pruzname posojilnica v svojo last proti povzročeni gotovih stroških, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koliko.

Uradne ure se vsake nedo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsake soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenredni praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in protaje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga s neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po
4 1/2 %
od dneva vloge do dneva vzdiga.
Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila
na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.
Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure
za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.
- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.